

Ohjausryhmän kokouksen pöytäkirja 1/2010

Aika: perjantai 5.2.2010 klo 09:00-11:00

Paikka: Oppimiskeskus Aleksandria, luokka K132 (videoyhteys Oulun yliopistoon ja Saimaan AMK:hon)

Ohjausryhmän jäsenet:

Eeva-Liisa Aalto (Tieteellisten seurain valtuuskunta)
Ulla-Maija Forsberg (Helsingin yliopisto, puheenjohtaja)
Turid Hedlund (Svenska handelshögskolan)
Kristiina Hormia-Poutanen (Kansalliskirjasto)
Päivi Kytömäki (Oulun yliopiston kirjasto)
Olli Poropudas (Opetusministeriö) - poissa
Jukka Lindeman (Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitos) -poissa
Kaisa Sinikara (Helsingin yliopiston kirjaston verkkopalvelut -yksikkö)
Ulla Ohvo (Amkit-konsortio)

Paikalla olevat asiantuntijat:

Jyrki Ilva (Kansalliskirjasto)
Tiina Pasanen (Kansalliskirjasto, sihteeri)
Veera Ristikartano (Helsingin yliopiston kirjaston verkkopalvelut -yksikkö)
Ville Varjonen (Oulun yliopiston kirjasto)
Matti Varanka (Oulun yliopiston kirjasto)

Käsiteltävät asiat:

1. Kokouksen avaus

2. Esityslistan hyväksyminen

Esitys: Hyväksytään esityslista kokouksen työjärjestykseksi.
Päätös: Esityksen mukainen

3. Edellisen kokouksen pöytäkirja (liite 1)

Esitys: Hyväksytään pöytäkirja.
Päätös: Esityksen mukainen

4. Toiminnan suunnittelu ja hankkeen eteneminen

4.1. Osahankkeiden tilannekatsaukset

- Helsingin yliopiston kirjaston verkkopalvelut (esittelijänä Kaisa Sinikara ja Veera Ristikartano)
Kaisa Sinikara ja Veera Ristikartano esittelivät osahankkeensa budjettiesityksen sekä väliraportin ja toimintasuunnitelman vuodelle 2010. Työnjaollisten asioiden ja TUHAT – hankkeen viivästymisen takia jotkut HY:n osahankkeen moduulit viivästyivät aiemmin suunnitellusta, mutta tilanne on nyt kokonaisuudessaan selkiintynyt.

Rinnakkaistallennusvelvoitteen juridinen analysointi osoittautui haastavammaksi kuin aluksi ajateltiin ja problematiikkaa on pohdittu useista eri näkökulmista. Myös neuvotteluja kotimaisten ja tärkeimpien ulkomaisten osallistujien kanssa käytiin vuonna 2009 ja niitä jatketaan tänä vuonna.

Tekijänoikeuskäsikirjan tekeminen on viivästynyt, mutta alustava luonnos valmistuu maaliskuun loppuun mennessä. Projektiryhmä miettii yhdessä missä formaatissa ja millä alustalle käsikirja olisi järkevintä julkaista. Tekijänoikeuskäsikirjaa varten kerätään FAQ – kysymyksiä osoitteessa: openaccess-info@helsinki.fi. Käsikirjasta on tarkoitus tehdä mahdollisimman kiinnostava tutkijoita ajatellen.

Koulutusmoduuli on viivästynyt TUHATin viivästymisen takia. TUHAT on siirtynyt kehitysosaston vastuulle ja ja koordinaatioryhmä (jota johtaa vararehtori Johanna Björklund) tukee sen toimintaa. TUHATin uusin versio on juuri saapunut ja sen testaus on alkamassa. Yliopiston sisäisiä koulutustilaisuuksia tutkijoille pidetään syksyllä 2010 ja keväällä on tarkoitus pitää yhteinen valtakunnallinen tilaisuus FinnOAn ja OpenAIRE – hankkeen kanssa. Projektiryhmä jatkaa keskustelua yhteisistä koulutustilaisuuksista.

Tekijänoikeuspolitiikka herätti keskustelua ohjausryhmässä; tekijänoikeuspolitiikka ei ole täysin selvillä ja jokainen yliopisto on oma oikeudellinen yksikkönsä. Vaikka kansallisen ratkaisun löytyminen voi osoittautua sangen haasteelliseksi, niin ainakin hyviä käytäntöjä voidaan levittää yliopistojen kesken. Ohjausryhmä oli tyytyväinen HY:n osahankkeen väliraporttiin ja toimintasuunnitelmaan.

- Kansalliskirjasto (esittelijänä Jyrki Ilva ja Tiina Pasanen)

Kansalliskirjasto esitteli viime ohjausryhmän kokouksessa tarkemmin toimintasuunnitelmansa vuodelle 2010 ja kertasi nyt vain lyhyesti tämän vuoden suurimmat haasteensa. DSpace versio 1.6 tulee helmikuun puolella välissä ja sitä testaan maaliskuussa. Dorian ja Theseuksen päivittäminen tulee olemaan aikaa vievä prosessi. Toinen suuri haaste vuodelle 2010 on Syli -syöttöjärjestelmän kehittäminen ja käyttöönotto. Osahanke on suunnitellut postereita/esityksiä Open Access 2010 - tapahtumaan (Madrid, heinäkuu) sekä IFLA:an (Göteborg elokuu).

Ohjausryhmä kannusti projektiryhmää tekemään kaikkien osahankkeiden yhteisen aikataulutuksen koulutuksien ja tapahtumien suhteen.

- Oulun yliopiston kirjasto (esittelijänä Päivi Kytömäki / Ville Varjonen / Matti Varanka)

Oulun yliopisto valitsi ohjelmistokseen Fedoran ja tarkempi valintakriteeritaulukko oli jaettu ohjausryhmälle etukäteen. Muun rahoituksen ansiosta Oulun osahankkeen Julkaisuarkistojen infrastruktuuri –hankkeesta saadulla rahoilla tehtävä dokumentaatio- osuus alkaa vasta vuoden 2010 keväällä (huhtikuu-kesäkuu).

4.2. Hankkeen yhteiset asiat (esittelijänä Jyrki Ilva ja Tiina Pasanen)

- Vuoden 2010 koulutukset ja tapaamiset

Kevääksi 2010 on suunniteltu DSpace -käyttäjäryhmän tapaaminen (ja mahdollinen koulutustilaisuus valitusta aiheesta). Aiemmin mietitty konferenssi tutkijayhteisölle voitaisiin siirtää syksyille jos FinnOAn tapahtuma järjestetään huhtikuussa. Projektiryhmä jatkaa omissa kokouksessaan koulutusten suunnittelua.

5. Muut asiat

Muissa asioissa mainittiin Allianssi –hankkeen loppuminen. Allianssi-rahoituksen päättymisen vuoksi myös yhteisen julkaisuarkiston kehitystyö jäi kesken. Itä-Suomen yliopisto on sen sijaan avannut julkaisuarkistonsa, joka perustuu pitkälle Joensuun aiemman julkaisuarkiston teknisiin ratkaisuihin. Julkaisuarkistoon voi tutustua osoitteessa: <http://epublications.uef.fi/>

Kaisa Sinikara ja Veera Ristikartano kertoivat Open Aire (Open Access Infrastructure for Research in Europe) –hankkeesta (<http://www.openaire.eu/>) jossa myös HY on osallisena. Joulukuun alussa alkaneella laajalla hankkeella on yhteensä 38 partneria (joista 13 on ns. asiantuntijaosallistujia). Hankkeen tarkoituksena on saada EU:n rahalla tuotetut tutkimustulokset avoimen saatavuuden piiriin. Hanke on haasteellinen, sillä osallistujamaiden lähtökohdat ovat hyvin erilaiset. HY on mukana hankkeessa ns. national liaison office -toimijana, jonka vastuulla on järjestää koulutusta sekä välittää tietoa hankkeesta Suomessa ja Suomen tilanteesta hankkeelle.

Ohjausryhmä keskusteli viikolla 5 järjestetystä tiedelounaasta. Tiedekustantajien keskuudessa Elektra ja valtion julkaisutuen jakaminen on noussut isoksi kysymykseksi. TSV tekee aloitteen keskustelun jatkamisesta ja HY voi olla mukana kutsumassa.

6. Seuraava kokous

Seuraava kokous sovittiin pidettäväksi maanantaina 19.4.2010 klo 14:00 – 16:00.

LIITE 1: Ohjausryhmän kokouksen 8.12.2009 pöytäkirja

LIITE 2: Oulun valintakriteeritaulukko

LIITE 3: HY:n väliraportti ja toimintasuunnitelma 2010

LIITE 4: HY:n budjettiluonnos vuodelle 2010